

Over het zesde deel kan Ref. hier zeer kort zijn, aangezien het geheel over zönosën handelt. Aangestipt zij alleen, dat, volgens een noot van de redacteuren, een samenvattend overzicht over de *uierontstekingen en haar verwekkers* door KITT is opgenomen met het oog op de groote beteekenis der melk als voedingsmiddel voor den mensch.

In deel VII eindelijk komen de *pathogene protozoën* aan de beurt. Eerst een met vele fraaie afbeeldingen toegelicht systematisch overzicht van de hand van DOFLEIN en KOEHLER. De rij der bijzondere onderwerpen wordt geopend door RUGE's bijdrage over *malaria-parasieten*, waarvan Ref. reeds bij de eerste aankondiging met veel lof kon gewagen en die, gelukkig zonder daarbij al te veel uit te dijen, tot op dezen tijd is bijgewerkt. In overeenstemming met de toenemende beteekenis, welke zij in de laatste jaren hebben verkregen, is ook aan de *trypanosomen als ziekteverwekkers* (M. MAYER) een ruime plaats afgestaan. Fraaie gekleurde afbeeldingen vergezellen deze bijdrage, evenals die over *Leishmaniae*, de verwekkers van de kala-azar, een meestal dodelijk afloopende ziekte, in Indië en China inheemsch, maar waarvan in den jongsten tijd gebleken is, dat zij ook aan de kusten van de Middellandsche zee voorkomt.

C. EIJKMAN.

Dr. WILHELM WECHSELMANN, *Ueber die Pathogenese der Salvarsantodesfälle*. URBAN und SCHWARZENBERG. Berlin und Wien. 1913. Prijs f 2.60.

Nu de gemengde kwik- en salvarsaan-behandeling vrij algemeen bij syphilis wordt toegepast, worden wij verschrikt door de waarschuwing van WECHSELMANN, die den salvarsaandood in de meeste gevallen verklaart als een gevolg van het voorafgaande of gelijktijdige kwikgebruik.

Hij is tot de slotsom gekomen, dat het salvarsaan voor syphilislijders zonder functioneele afwijkingen der organen ongiftig is; dat echter een orgaaninsufficiëntie, vooral van de nieren, de oorzaak is voor de terughouding en ontleding van het salvarsaan. Voor deze nierinsufficiëntie zouden meestal het *kwik*, zelden het salvarsaan zelf maar ook andere schadelijkheden verantwoordelijk zijn.

Men geve dus geen salvarsaan zonder zich van de goede nierfunctie overtuigd te hebben. Van WECHSELMANN's meening is dit boek het zeer lezenswaardig betoog.

S. MENDES DA COSTA.

BEROEPSBELANGEN.

ORGANISATIE DER SPECIALISTEN TE BRESLAU. — De specialisten te Breslau hebben zich genoodzaakt gezien tot krachtige aaneensluiting. Uit de geschiedenis van dit feit, medegedeeld in de *Münch. med. Wochenschr.*,